

12.12.07

לזכרו של חיים

אשר יגורנו – בא. חיים הלך לעולמו והותיר אותנו אבלים ותמהים : למה כבר עכשיו ? ידענו שבריאותו רופפת, אך קיוונו שגם הפעם יתגבר על ההתקף שפקד אותו – כמו שקרה פעמים אחדות בעבר, אבל הפעם גופו לא עמד במשבר וקרס תחתיו .

קשה, קשה לי לתפוס את העובדה שהרעות, הידידות שקשרה בינינו במשך 70 שנה ויותר אינה קיימת עוד במציאות וכך הזיכרונות יהיו הגשר ביני לבין חיים. כבר לא נראה אותו מהלך באיטיות בשבילים. כבר לא נשמע את קולו הצרוד קמעה, לא נהנה עוד מניתוחיו השנונים של בעיות שונות ומהערותיו ה סרקסטיות. מהיום כל זה שייך לעבר.

באופן פרדוכסלי, נודע לי לראשונה על קיומו של חיים ע"י היעדרותו בפתיחת שנת ה'למודים בכיתה השניה של הגימנסיה בפילזן. קראו בשמו של הנזי אקשטיין, שמו הקודם, ולא נענו. כפי שהתברר אח"כ נשלח הילד, אשר הוריו חששו לבריאותו והתפתחותו הגופנית, למראנו, בהרי הדולומיטים באיטליה, כדי שיתחזק באקלים החררי. חיים, שהיה רק בן 12, שהה שם שנה שלמה בטיפולה של משפחה אומנת ומנותק ממשפחתו. בשנת ה'למודים העוקבת הופיע בפילזן להמשך לימודיו. כאן הכרתי אותו ממש ומאז קרה לא פעם שדרכינו נפגשו באופן בלתי צפוי מראש. בפילזן למדנו בבתי ספר שונים, חיים עוד לא היה חבר תנועה והתראינו רק מדי פעם. כעבור שנתיים נפגשנו במחנה ההכשרה לקראת עלייתנו ארצה. הוקצו לנו כדבר ראשון מקומות לינה ולהפתעתי גיליתי שהנער אשר לידי הוא חיים. ולא רק זאת – הוברר לי שהוא בינתיים הפך לחבר תנועה נלהב. כבר בשיחתנו הראשונה הוא "בחן" אותי בתולדות הציונות, אותם למד היטב, כמו גם דברים אחרים שהיו חשובים בעיניו. מכאן ואילך, בנקודות צומת חשובות בחיינו היינו זה לצד זה. עלינו ביחד באותה אוניה וכשנקלטנו בבאר טוביה, כל אחד במשפחה של חבר מושב – מצאתי שחיים הוא שכני הקרוב ביותר מבין כל בני חברת הנוער. חברי גרעין הנוער לא עברו באותו הזמן למעין, כל אחד לפי בחירתו, אבל חיים ואני החלטנו לעבור ביחד ובאותו היום הגענו לקיבוץ.

עוד בהיותנו חברת נוער התבלט חיים בנכונותו לתרום מיכולתו לטובת הכלל. היה זה בעיקר הוא, אשר שמר על הקשר עם התנועה ואף ארגן בעזרתה סמינר רעיוני. הצטרפות הגרעין למעין היתה לא במעט בזכותו .

כחבר קיבוץ, התמסר בכל כוחו הן לענף בו עבד והן לתפקידים הציבוריים בהם נשא בתוך המשק ומחוצה לו. הוא עבד ברפת בתנאים הלא קלים של אז ולא היסס גם להיות הזבלן היחיד שהיה אי-פעם במשק, כאשר הענף הזה נראה לו כחשוב מאד .

בתום מלחמת העולם השנייה יצא לשנתיים של שליחות בצכוסלובקיה, כאשר אירופה רק התחילה להתאושש מן ההרס האיום, כדי לארגן גרעיני נוער לעליה לארץ. כאשר חזר הביתה, לא בקש לעצמו מנוחה לאחר המאמץ. מיד נרתם לפעולה ובשנים הבאות – בעצם עד שמצב בריאותו אילץ אותו לחיות חיים יותר רגועים – הוא מלא תפקידים למכביר: חבר בוועדות שונות, ממרכז קניות, גזבר, מזכיר הקיבוץ פעמים אחדות, קניין ארגון עמק חפר, מרכז אגף החברה של התק"ם ועוד. תוך כל אלה הוא הצליח להקים תא משפחתי חם ולהרחיבו ולטפחו, עד אשר נפגע קשות ע"י פטירתה של מרגלית, רעייתו .

אמת – חיים לא היה איש פשרות, לא עם סביבתו הקרובה והרחוקה יותר ובעיקר לא עם עצמו. מה שהוא חשב לנכון וראוי, ניסה להגשים, גם אם הדבר היה קשה עד מאד .

לא תמיד ראינו דברים מסויימים עין בעין ואף היינו בדעות ממנוגדות. אך זה לא החליש את ידידותנו, אולי חיזק אותה, כי דווקא ברגעים אלה של ניגוד חשנו, שמעבר לכל מחלוקת יש משהו הרבה יותר עמוק וגדול הקושר בינינו. דומה הדבר במידת – מה למעשה אריגה, כאשר חוט אחד ניצב למישנהו וכך הם מחזקים את האריג.

מעתה נוכל רק לשקוע בזיכרונות על חבר יקר שאיננו עוד. הוא השאיר בלכתו חלל גדול וריק במשפחתו, בחוג מוקיריו ובלב חבריו.

חיים, נוחה על משכבך בשלום,

יחיאל.